

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 1b

Tema: Första världskriget: Allianser och diplomati

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt, viktiga globala förändringsprocesser såsom internationellt samarbete och konflikter. Kritisk granskning, tolkning och användning av olika källmaterial, samt hur individer och grupper har använt historia i samhällsliv.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med säkerhet använda historiska begrepp och formulera, utreda och dra slutsatser. Eleven kan söka och tolka källmaterial för att besvara frågor samt göra välgrundade reflektioner över deras relevans.

[Gy11, Historia 1b]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Första världskriget (10 min)

- Presentera kriget och dess omfattning.
- Förklara de allianser som fanns innan kriget bröt ut.
- Diskutera orsakerna till att kriget började.
- Visa kartor som illustrerar allianser och konflikter.

2. Genomgång av allianser och diplomati (20 min)

- Förklara betydelsen av Trippelalliansen och Trippelententen.
- Diskutera diplomati och händelser som ledde till konflikten.
- Analysera hur dessa allianser påverkade krigsförloppet.
- Ge exempel på viktiga diplomatiska möten och avtal.

3. Källgranskning av primära källor (15 min)

- Introducera primära källor relaterade till Första världskriget.

- Diskutera källkritik och dess betydelse.
- Gå igenom exempel på dokument, tal och fotografier.
- Diskutera hur dessa källor kan tolkas olika.

4. Avslutande diskussion (5 min)

- Sammanfatta vilka teman som diskuterats under lektionen.
- Öppna upp för frågor och reflektioner från eleverna.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Första världskrigets utbrott:** Förstå hur olika faktorer bidrog till att kriget bröt ut, inklusive nationalism, imperialism och militarism.
- **AllianSystem:** Fördjupa sig i Trippelalliansens och Trippelentetens skapande och hur de formade den geopolitiska situationen i Europa.
- **Diplomatiska misslyckanden:** Analysera hur misslyckad diplomati bidrog till konflikten och de avgörande händelserna som ledde till krigsutbrottet.
- **Källkritik:** Lär dig att kritiskt granska historiska källor och förstå deras betydelse.
- **Historisk tolkning:** Diskutera hur olika historiker kan tolka samma händelser på olika sätt och vikten av perspektiv i historia.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Allians	En formell överenskommelse mellan två eller flera länder för att samarbeta.	Från latinets "alliantia" som betyder att "ansluta sig".
Diplomati	Konsten att förhandla mellan nationer och lösa konflikter utan krig.	Från grekiskans "diploma" vilket betyder "fodata" eller "att vika."
Källkritik	Metoder för att granska och bedöma trovärdigheten hos källor.	Från tyska "Quellenkritik".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar allianser dagens internationella relationer? Diskutera med exempel.
- B. Vilka händelser under kriget anser ni var mest avgörande, och varför?

- C. Hur kan man se på historiska händelser på olika sätt beroende på perspektiv?

Aktivitet

I denna aktivitet ska eleverna delas in i små grupper och arbeta med en rollspelsövning där de representerar olika länder som ingick i allianserna under Första världskriget. Varje grupp får en kort bakgrund om sitt land och måste förbereda sig för att presentera sin ståndpunkt under en hypotetisk diplomatisk konferens. De ska diskutera och argumentera för varför deras land agerade som de gjorde. Avsluta med en gemensam diskussion där grupperna kan reflektera över vad de lärt sig om allianser och diplomati.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad var de tre viktigaste kriterierna som ledde till krigsutbrottet?
2. Nämn två länder som var i Trippelalliansen.
3. Vad är skillnaden mellan Trippelententen och Trippelalliansen?

Svar

Nationalism, imperialism, militarism.

Tyskland och Österrike-Ungern.

Trippelententen var en allians mellan Storbritannien, Frankrike och Ryssland.

Hemuppgift

En hemuppgift kopplad till ämnet kan vara att eleverna skriver en analys av en historisk källa relaterad till Första världskriget, till exempel en artikel, ett brev eller en karikatyr. De ska beskriva källans bakgrund, dess budskap och dess betydelse, samt göra en källkritisk bedömning av dess trovärdighet. Skriv 1-2 sidor, A4, med tydliga källreferenser.

Citat

"History is written by the victors." – Winston S. Churchill, 1948. Detta citat belyser hur historien ofta tolkas och presenteras utifrån de som har vunnit konflikter och strider, vilket kan påverka vårt sätt att förstå och diskutera händelser som Första världskriget.

Tags: [Lektion](#)